

ЯЦЕНКО Олена

**ВПЛИВ МЕДІААКТИВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ НА ФОРМУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ**

Сьогодні наше життя складно уявити без гаджетів та інформації, яку вони здатні зберігати та поширювати. Безперечно, головною аудиторією є студентська молодь. Починаючи з 2013 року Україна стала жертвою інформаційної війни з боку росії, яка сьогодні продовжується ще у більш жорсткому форматі разом із активними бойовими діями та постійними обстрілами. Ми стали свідками того, що росія нав'язує тезу про те, що

українців як окремої нації не існує. Молодь, в якій має сформуватись власне бачення, особистість, яка все ж має належати до певної групи людей з культурними надбаннями, мати можливість себе ідентифікувати – все більше піддається інформаційно-психологічним атакам. Перед освітянами постає досить складне завдання: насамперед, вберегти власний ресурс, а також допомогти молодій людині «знайти самого себе».

Медіа фактично являють собою систему неформальної освіти та просвітництва різних груп населення, впливають на засвоєння соціальних норм, формування ціннісних орієнтацій, становлення соціального досвіду та навичок соціокультурної взаємодії [1].

Першопочатково питання патріотизму як прояву любові до Батьківщини, сім'ї, друзів і т.д. ми можемо отримати з дитинства, виховання в сім'ї. Щодо впливу медіа на формування патріотизму, то Н. Череповська надає визначення новій категорії патріотизму: «за певних умов, наприклад, під час дослідження традиційного патріотизму в цілому, інформаційний патріотизм можна розглядати як його специфічну складову, нову форму виявлення. Разом із тим, досліджуючи патріотичні інтенції, когнітивно-інструментальні операції, комунікативні дії, умовну поведінку людини вже в новій, віртуальній реальності, було б правомірним надати цьому феномену статусу окремого виду патріотизму» [3]. Якщо кожен із нас зараз зазирне у свій гаджет, то може абсолютно спокійно зауважити, що більшість новин ми отримуємо з соціальних мереж, наприклад Telegram, де міститься певна кількість каналів новин. Із початком повномасштабного вторгнення «найпопулярнішим джерелом інформації виявилися соціальні мережі: ними для отримання новин користуються 76,6% українців. На другому місці – телебачення з 66,7% голосів. Третє місце взяв інтернет (за винятком соцмереж) – 61,2% користувачів. Радіо наразі слухають близько 28,4% громадян України, а друковані ЗМІ читають лише 15,7% опитаних» [2].

При користуванні медіа ми маємо розуміти, що, поширюючи інформацію, маємо перевіряти її достовірність і запобігати фейкам. Особливо це стосується студентської та учнівської молоді, яка має навчатись критично мислити. «Слово - зброя. Як усяку зброю, його треба чистити й доглядати» (М. Рильський). Проте, розглянувши можливість інформаційного патріотизму, можемо спиратись на думку Н. Череповської: «дієвість цифрового патріота полягає передусім у поширенні патріотичного медіаконтенту. Не менш значущим є оновлення традиційних українських символів та образів, а також створення і поширення оригінального патріотичного медіаконтенту як просування українських цінностей і сенсів в інформаційному просторі. Тобто патріотична активність людини в цифровому просторі не замінює патріотизму у звичному розумінні, а, навпаки, доповнює його, розширює можливості його прояву в іншій реальності цифрового простору. Головною перевагою актуалізації патріотизму в інтерактивному середовищі є саме активізація його дієвого складника» [4].

Отже, дане питання є гострою соціальною проблемою, адже ми маємо зберегти свідоме, критично мисляче покоління, яке буде використовувати медіапростір як зброю, яка зможе бути протидією пропаганди та інформаційної війни з боку РФ. Дана тема має право на більш широке дослідження, адже навіть якщо ми «заховаємось» за моніторами в сучасному інформаційному просторі, все одно ми маємо ідентифікувати себе як громадянина, мати власні сімейні, загальнолюдські та національно-патріотичні цінності. Якщо ми не будемо забезпечувати кібербезпеку, як власну, так і молоді, то можемо зіткнутись з проблемами загальнонаціонального культурно-ціннісного масштабу. Студентська молоді, яка зараз навчається у вишах, й учнівська молоді несуть велику відповідальність насамперед перед собою у збереженні цінностей свого народу, адже медійний простір – невід'ємна частина їхнього життя.

Література

1. Вознесенська, О. (2011). Медіа-активність як фактор становлення особистості сучасного студента. *Генеza буття особистості. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 19–20 грудня 2011 р.* Київ: Інформаційно-аналітичне агентство. 2. 18-25.

2. Снопко, О. (2022). Дивимося, читаємо, слухаємо: як змінилося медіаспоживання українців в умовах повномасштабної війни. *Українська правда*. <https://www.pravda.com.ua/columns/2022/06/22/7353987/>
3. Череповська, Н. І. (2020). Медіаосвітні практики розвитку інформаційного патріотизму молоді. *Проблеми політичної психології*. 9(23). 241-254.
4. Череповська, Н. І. (2021b). Патріотична активність молоді в соціальних мережах: медіаторчість. *Медіаторчість у сучасних реаліях: протистояння медіатравмі. Матеріали Всеукраїнської наукової інтернет-конференції (з міжнародною участю), м. Київ, 25 червня 2021*. 4. <https://salo.li/FbAE19c>

**Ministry of Education
and Science of Ukraine**

**National University of Life
and Environmental Sciences of
Ukraine**

**Faculty of Humanities
and Pedagogy**

**Uniwersytet
Pomorski
w Słupsku**

**Дипломатична
академія
України**

**University of
Reading**

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Philosophy and International Communication**

**INTERNATIONAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION
IN SHAPING UKRAINE'S IMAGE:
DEVELOPMENT STRATEGIES**

**MATERIALS
OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

May 01, 2025

Kyiv

Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ, 01 травня, 2025 р. Київ: Міленіум, 2025. 178с.

Збірник укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку», що її провела кафедра філософії та міжнародної комунікації гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the International scientific and practice conference «International and intercultural communication in shaping Ukraine's image: development strategies» a held by the Department of Philosophy and International Communication of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

Forscientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук В.Д., д-р філ. наук, проф. (голова); Балалаєва О. Ю., канд. пед. наук, доц., Вакулик І.І., канд. філ. наук, доц.; Культенко В.П., канд. філос. наук, доц., Лаута О.Д., канд. філос. наук, доц., Савицька І.М., канд. філос. наук, доц., Христюк С.Б., канд. іст. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 9 від 17.04.2025

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них і засвідчують відсутність плагіату.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025
© Автори, 2025